OR
DIV OF PERIODICALS
LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON D C

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 268. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го ЛИСТОПАДА 1949. No. 268. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 17, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки П'ЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

НЕ БУДЕ ВІДСТУПУ В БОРОТЬБІ ЗА РІВНІ ПРАВА — ТРУМАН

Вашингтон, 15 листопада. — Президент Труман сказав Краєвій Раді Нігерських Жінок, що „не буде ані відступу ані спочинку" в боротьбі за рівні права. „Ніколи ще не були ми насторожені так як тепер до правдивого значення рівности" — казав Труман. „Ми продовжуватимемо нашу програму промощування шляху і здійснювання нагоди до зрівнання прав для всіх громадян".

Президент взивав теж до терпеливости супроти — як здається — повільного поступу, який ми робимо в напрямі світового миру. „Ми часто забуваємо, кільки часу забрало і як було важко зібрати разом стейти і створити теперішні Злучені Держави, як ми їх тепер знаємо" — пригадував президент. Він теж висловив признання д-рові Ралфові Бонч, директорові мандатів в Обєднаних Державах, якого президент назвав символом руху за самоврядування. Теж згадав з вдячністю працю над Деклярацією Прав Людини в Обєднаних Державах, яка стала тепер дороговказом у світі. Праця комісії О.Д. на думку президента важлива в теперішньому часі тому, що дає нагоду до узгіднення різнородних поглядів самих членів комісії. Президент і секретар праці Моррис Товбин висловили признання пані Мері МкЛід Бетун, уступаючій предсідниці й основниці Краєвої Ради Нігерських Жінок, як „одній з великих жінок Америки".

ЮНІЯ ТРАНСПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ ЗА 40-ГОДИННИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ.

Ню Йорк. — Майкел Квил, голова юнії транспортових робітників, вийшов з прилюдною заявою, що юнія повинна дістати нагоду за її підтримку посадника Вилиєма О'Двайєра при останніх виборах. Цею нагородою мало б бути скорочення тижня праці до 40 годин, підвишки платні по 21 центів на годину й різні полекші в праці. Тому, що юнія обіймає 40,000 членів, такі зміни вимагають додаткового річного видатку в сумі $72,000,000. Обіжники з заголовком: „Виборча перемога для юнії Транспортових Робітників" роздано між членів з зазивом прийти на віче в цій справі до Мангеттен Сентер у вівторок.

108 СПІВАКІВ У МЕТРОПОЛИТЕН ОПЕРІ.

У найближчім оперовім сезоні в Метрополитен Опері в Ню Йорку виступить 108 визначних співаків, які гратимуть різні ролі. Між ними є 34 сопранів, 13 мецосопранів та контральтів, 24 тенорів, 22 баритонів і 24 басів. Сезон починається найближчого понеділка виставою опери Штравса „Дер Розенкавалір".

ЛУЇС І МАЙНЕРСЬКА ЮНІЯ ЗАПЛАТИЛИ КАРУ.

Вашингтон. — Уряд дальше пильно слідить розвиток подій для заключення нового контракту між вугільними підприємцями й робітниками, одначе нічого нового не сталося цими днями. Міжтим юнія майнерських робітників заплатила кару у висоті $1,400,000, а голова юнії Джан Л. Луїс $20,000 за непослух судові для покінчення страйку в 1948 р. Урядники юнії закидають власникам копалень, що вони попідвищували ціни вугілля.

ПОСАДНИК О'ДВАЙЕР У БОРОТЬБІ З АМЕРИКАНСЬКОЮ ПАРТІЄЮ ПРАЦІ.

Ню Йорк. — Вибраний поновно посадником проти стейтової організації Американської Партії Праці, Вилиєм О'Двайер, заповів боротьбу проти цеї організації „аж до кінця". А.П.П. це організація лівих груп під проводом звісного конгресмена, Віта Маркантонія, який завжди йде по комуністичній лінії. Вилиєм О'Двайер заповідає теж боротьбу проти щоденників, які не подають правдивих і безсторонних інформацій. Він хоче виголошувати промови по радіо з інформаціями для населення про міські справи.

СТРАЙК КОРАБЕЛЬНИХ ОФІЦЕРІВ ВІДКЛИКАНИЙ.

Продовження контракту на тридцять днів між офіцерами торговельних кораблів і підприємцями заспокоїло хвилево невдоволілля офіцерів і недопустило до вибуху страйку в півночі з вівторка на середу. До наладнання справи причинився федеральний посередник Сірус С. Чінґ. Капітан Чарлс Ф. Мей, предсідник юнії офіцерів, який брав участь у переговорах, повідомив всі пристані, що не буде перерви корабельного руху впродовж місяця й кораблі у східних портах відпливають у призначеному часі. Великий подорожний корабель „Америка" відплив до Европи перед північчю у вівторок, щоб вимінути небезпеку страйку.

ОБОРОНЕЦЬ ШПИГІВ ВЖИВАЄ ТАКТИКИ КОМУНІСТИЧНИХ АДВОКАТІВ.

Ню Йорк. — Адвокат шпигунки Джудитн Коплон, яка тепер станула вдруге перед федеральним судом за передавання тайних документів совєтському інженерові Валентинові А. Ґубічеву, вживає тактики, яку випробували оборонці провідних комуністів підчас їхнього процесу. Судця Сильвестер Райен звернув увагу адвоката Арчебалда Палмера, щоб не надуживав терпеливости суду і не пробував вводити саботажних метод, які мають на меті висміяти американську судову процедуру. Коли судця виключив деякі питання, ставлені адвокатом до свідків, адвокат дальше повторив ці питання. Тоді судця заявив, що це є останнє напімнення для адвоката. Так само зажадав судця, щоб Палмер не перерибав йому промов. У першому дні переслухано сім свідків, між ними шістьох агентів Федерального Бюра Інвестигацій.

ЗАКУПНО ЛІТАКІВ ЗА 600 МІЛЬЙОНІВ.

Вашингтон. — З достовірних джерел стало звісно, що команда повітряних сил замовить нові боєві літаки коштом $600,000,000. На підставі недавнього закону про військові видатки заключено в цій справі контракти з провідними підприємствами будови літаків.

ЗАХІДНА УКРАЇНА МІЖ АНЕКТОВАНИМИ ТЕРИТОРІЯМИ ДЛЯ ДОПУЩЕННЯ НОВИХ ІМІГРАНТІВ

Вашингтон, 15 листопада. — Федеральна Комісія для Переміщених Осіб прийняла нову інтерпретацію при вирішуванні, кого допускати як імігрантів зі скитальщини на підставі теперішнього Акту про Ді Пі. Цей акт дозволяє на вїзд до Злучених Держав 205,000 імігрантів до 30 червня 1950 р. У ньому сказано, що 40 відсотків скитальців має походити з анексованих країн, а дальших 30 відсотків мають бути фармерські робітники. Оці обмеження стримували іміграційну працю комісії упродовж кількох місяців і тому досі приїхало до Злучених Держав тільки 100,000 осіб. Між ними одначе приїхало 51 відсотків з анектованих країн, замість 31 відсотків, які мали б бути допущені. Комісія на підставі порозуміння з департаментом стейту вирішила тепер, що до анектованих країн треба зараховувати не тільки Балтійські Держави, тобто Естонію, Латвію й Литву, але теж і території, які забрала Росія на підставі конференції з Подсдаму, хоч ця конференція не вирішила остаточної приналежности деяких земель. Тому комісія вважає, що втікачів зі Східної Прусії, південної Східної Прусії, Вільного Міста Данціґ земель на схід від ріки Одри й Нісси, а теж і давнішої польської території на схід від польсько-російських кордонів, встановлених в 1945 р., треба вважати за таких, що походять із анектованих країн. При згаданих про 40 відсотків з „анектованих земель", урядовці мали на думці „Балтійську квоту". Тепер комісія буде могла впускати втікачів і з інших анектованих країн, отже і з Західної України, коли зійде на них мова.

АМЕРИКА ВІДКИДАЄ НОВУ ДУНАЙСЬКУ КОМІСІЮ

Уряд Злучених Держав заявив, що не признає Східно-Европейської Комісії для Контролі Дунаю тому, що цю комісію склала Совєтська Росія, яка хоче змонополізувати плавбу на Дунаю. Ноти в цій справі вислано до Совєтів, Болгарії, Румунії, Угорщини, Чехословаччини й Югославії.

ПРИЗНАННЯ ПРЕЗИДЕНТА ЗА ПРАЦЮ АЧЕСОНА

Вашингтон. — При повороті секретаря стейту Діна Ачесона з його подорожі на конференцію в Парижі й на відвідини Берліна у вівторок пополудні, президент Труман вийшов йому на зустріч до Національного Майдану й подякував за його осяг в розмовах з провідниками Англії, Франції й Західної Німеччини. Ніхто не виявив прилюдно, які це осяги, бо їх вважається тайною. Подрібний звіт з конференції мав склaсти Ачесон у середу пополудні. Головним осягом вважають згоду Німеччини на повільну розбірку її фабрик.

КИТАЙСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ОБСТРІЛЮВАЛИ АМЕРИКАНСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ

Гонґ Конґ, Китай, 16 листопада. Один збудований в Америці воєнний корабель китайських націоналістів відкрив вчора біля Шанхаю вогонь на американський торговельний корабель „Флайінґ Клауд", як той вийжджав з шанхайського порту в напрямку до Злучених Держав.

Залога воєнного корабля насамперед одним стрілом зупинила американський пароплав та ввійшла на поклад, щоб сконтролювати його вантаж. Опісля домагалася, щоб корабель вернувся назад до порту, скинув свій вантаж і приявного на покладі одного китайського пасажира. Як „Флайінґ Клауд" після деякого часу знову почав продовжувати свою подорож, китайський нищильник відкрив вогонь і кілька стрілен попало в пароплав, легко його пошкоджуючи. Випадків між пасажирами не було. Не зважаючи на стріли, корабель продовжував свою подорож і швидко був поза засягом китайських куль, бо нищильник не міг виправитись за ним в погоню, охоронюючи рівночасно два задержані британські корбалі. Ця акція була в рямках проголошеної китайськими націоналістами бльокади захоплених комуністами портів, яку Америка і Британія проголосили нелегальною. Американський пароплав не був озброєний. Державний департамент докищо відмовився від будьяких коментарів щодо цього інциденту.

КОМІТЕТ О.Н. УХВАЛИВ НОВИЙ ПРОЄКТ ДОПОМОГИ СКИТАЛЬЦЯМ

Лейк Соксес, 16 листопада. Соціяльний Комітет Генеральної Асамблеї ухвалив вчора більшістю 24 голосів проти 12 і при 10 здержаних нову програму піклування скитальцями, після передбаченої на половину наступного року ліквідації ІРО. Проєкт програми внесли Злучені Держави і Франція, але опісля дійшло до цілого ряду суперечностей, що заставило американську делеґацію голосувати проти нього, а п-ні Рузвелт заявила, що ціла програма є „до нічого". Вона передбачує встановлення високого комісаріяту Об'єднаних Націй для втікачів та допомогу всім скитальцям, що їх за таких визнає Генеральна Асамблея. Для важности, програма ще вимагає затвердження більшістю двох третіх голосів Генеральної Асамблеї. Сподіються, що до того часу пощастить ще дійти до відповідного компромісу в найбільш суперечних точках.

ДАЛЬШІ РІШЕННЯ ЕКЗЕКУТИВИ З.У.А.Д.К. В СПРАВІ ПЕРЕСЕЛЕНЧОЇ АКЦІЇ

В суботу, дня 12-го листопада, відбулися у Филаделфії чергові наради Екзекутиви ЗУАДКомітету, в яких взяли участь всі її члени. Головним предметом нарад була теперішня рішальна стадія переселенчої акції та всі зв'язані з нею можливості і труднощі. У висліді нарад винесено цілий ряд важливих постанов та рішено подати до загального відома наступне:

1. Дотеперішні успіхи ЗУАДКомітету в організації та здійснюванні переселенчої акції, у висліді якої досі вже спроваджено та приміщено в ЗДА тільки 15,000 українських скитальців з таборів переміщених осіб в Европі, перевищують на багато результати подібної акції всіх інших добровільних американських допомогових аґенцій, які взяти до уваги засоби, якими ці аґенції розпоряджають.

2. Вже дотеперішні успіхи переселенчої акції ЗУАДКомітету перерішують можливість будь-якої „кризи в переселенчій акції" в такому розумінні, як це представлено в частині української, зокрема европейської преси. Всі причини цеї „кризи", іменно, припинення дотеперішнього розмаху переселенчої акції, лежать в становищі та відношенні української загалу по обох боках океану „на якому ЗУАДКомітет базує свою діяльність.

3. З огляду на те, що всі українські громади в ЗДА — за деякими тільки вимками — відмовилися приймати дальші контингенти нових імігрантів та заопікуватись ними, ЗУАДКомітет був змушений припинити дальше переселення на безіменні завірення та скріпити контролю поіменних завірень, з огляду на неточності, які під цим оглядом трапилися досі. Переселення на безіменні завірення будеться продовжувати тільки відповідно до того, як надходитимуть від громад зголошення готовости прийняти нових імігрантів. Поіменні завірення полагоджуватиметься тільки тоді, як „спонсор", що виставляє завірення, надішле рівночасно $25 на адміністраційні видатки.

Екзекутива ЗУАДКомітету з жалем ствердила, що велика частина як спонсорів так і нових імігрантів не вив'язується зі своїх зобов'язань відносно Комітету, не звертаючи своїх боргів, що в сумі виносять около $150,000 долярів. При цьому в останніх часах помітно зменшилася теж загальна жертвенність нашого громадянства, а зібрані на місцях гроші використовується на місцеві цілі. Такий стан відбився дуже неґативно на загальній переселенчій акції, як зважати, що ЗУАДКомітет за відбір з корабля і розселення тільки одного транспорту нових імігрантів мусів платити від 2 до 6 тисяч долярів. Зворот боргів спонсорами та новими імігран-

(Докінчення на стор. 4-тій)

НІМЕЧЧИНА ЗНОВУ В КОЛІ ЗАХІДНО-ЕВРОПЕЙСЬКИХ ПОТУГ

Бонн, Німеччина, 16 листопада.— Канцлер західно-німецької республіки, д-р Конрад Аденауер, поінформував вчора нижчу палату парляменту, Бундестаґ, про рішення, винесені на останній конференції міністрів закордонних справ трьох західних великодержав щодо Німеччини. Він заявив, що західні високі комісарі дістали доручення „вивести Німеччину знову в коло західно-европейських потуг" шляхом цілого ряду переговорів. Конкретними рішеннями міністрів закордонних справ були такі постанови: 1. Сповільнити розбірку німецьких фабрик та провірити цілу програму розбірки. В майбутньому буде цілком припинена розбірка для воєнних відшкодувань і в деякій мірі продовжуватиметься тільки в цілях деміліторизації; 2. Дозволити німцям на будову більших транс-океанічних кораблів; 3. Дозволити на відкриття німецьких консулятів та торговельних представників закордоном; 4. Дозволити на участь Німеччини в багатьох міжнародних організаціях. В заміну за це уряд Західної Німеччини погодився співпрацювати у Військовій Раді Безпеки, прийняв постанови про міжнародну контролю Рурщини та пагодився на власну участь в цій контролі. Канцлер заявив, що його прохання про закінчення воєнного стану між Німеччиною і західними потугами великодержавні міністри відкинули, з огляду на всілякі правно-політичні комплікації, які з того випливали б. Натомість він одержав від них запевнення, що шляхом переговорів та цілого ряду договорів будуть усунені всі важливі технічні трудності, які з воєнного стану випливають.

ПЛЯНУЮТЬ 5 НІМЕЦЬКИХ ДИВІЗІЙ ДЛЯ ЗАХІДНОЇ ОБОРОНИ.

Берлін, 16 листопада. — З поінформованих джерел заявляють, що західно-европейські штаби обмірковують від деякого часу створення бодай п'ятьох німецьких дивізій, що мали б бути включені в загальну систему західно-европейської оборони перед можливим нападом зі Сходу. Організація цих дивізій передбачувала б всі заходи безпеки перед можливістю їх переходу на іншу сторону або від розвитку в нову німецьку військову потугу. Проте стверджується, що тільки німецький військовий контингент міг би відповідно збалянсувати чисельне відношення військових сил між Західною Европою і Совєтським Союзом, що й зі свого боку вже від давна мобілізує німців до своєї військової служби.

НАРАДИ В СПРАВІ АМЕРИКАНСЬКОГО ПОСТАЧАННЯ ЗБРОЇ ДЛЯ ЕВРОПИ.

Лондон, 16 листопада.—Вчора тут почалися наради між представниками і спеціялістами з департаментів стейту і оборони та Адміністрації Господарської Співпраці з одного боку і представниками п'ятьох країн Брюсельського Союзу з другого, в справі американського постачання зброї для оборони тих країн. Подібні наради мають відбутися вкороткі ще в Ослі, в Римі і в Копенгаґен.

ЮГОСЛАВІЯ В О.Н. ПІДДЕРЖУЄ ЗАХІДНІ МИРОВІ ПРОПОЗИЦІЇ ПРОТИ СОВЄТСЬКОГО ПЛЯНУ.

Лейк Соксес, 16 листопада. — Югославський представник в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй вчора гостро критикував совєтський плян договору про ненапад між великодержавами, заявляючи рівночасно, що під час голосування він піддержуватиме американсько-британську резолюцію для скріплення миру в світі через точне респектування чартеру Об'єднаних Націй всіми їх членами. Він твердив, що совєтські „мирові пропозиції в Об'єднаних Націях є справжнім глумом", як порівняти їх зі совєтським відношенням до Югославії. На ці самі теми забирали голос теж представники інших країн, відкидаючи совєтські пропозиції та піддержуючи американсько-британську резолюцію. Канадійський представник зокрема домагався, щоб Совєти, якщо вони справді бажають миру, відкликали свої шпигунські комуністичні п'яті колони з поодиноких країн.

В ІТАЛІЇ УХВАЛЕНО ЗАКОН ПРО РОЗПОДІЛ ЗЕМЛІ.

Рим, 16 листопада. Італійська Рада Міністрів ухвалила вчора законопроєкт про розподіл земельних посілостей для безземельних селян, зокрема в Калябрії та інших областях, де ця справа є дуже гостра. Законопроєкт буде відданий безпосередньо під ухвалу парляменту.

НАРАДИ ФРАНЦУЗЬКОГО УРЯДУ В СПРАВІ БЮДЖЕТУ.

Париж, 16 листопада. — Французький уряд відбув вчора свої чергові наради в справі державного бюджету, що має бути предложений парляментові на 1950 рік. Остаточну висоту бюджету встановлено на 2,275,000,000,000, що вимагає збільшення податків.

ВИКИДАЮТЬ ЧУЖИНЦІВ З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

Прага, 16 листопада. — Комуністичний уряд Чехословаччини повів тепер широку акцію, щоб позбутися з країни всіх чужинців не-комуністів. З доручення центрального уряду місцеві органи повідомили майже всіх чужинців, за винятком акредитованих дипломатів і кореспондентів, щоби вони протягом двох-трьох днів виїхали з Чехословаччини.

ЗАПОВІДАЮТЬ ДАЛЬШУ ЧИСТКУ ПОЛЬСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Варшава, 16 листопада. — Комуністичний президент Польщі, Болеслав Берут, заповів нову поголовну чистку серед польської комуністичної партії, з метою зробити її „справді робітничою партією, спосібною здійснити ідеологію Маркса-Леніна". Чистка почалася від Ґомулки та інших комуністичних головачів.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3. 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОВЕРНУВ З МІСІЇ

Як секретар стейту вибирається несподівано до Европи, то хіба не на те, щоб там відпочати, чи оглядати воєнні руїни. Коли ж це дієтся в часі, коли йому прямо неможливо залишати працю в Вашинґтоні, то видно, що на це мусіли скластись дуже важні причини. Які вони, годі певно сказати, але секретар Дін Ачесон сказав дещо таке, що ці речі вияснює.

Досі ми чули багато різних заяв, висловлених визначними американськими політиками, що совєтська агресія мусить бути здержана. Але як її стримати, а властиво, хто її має стримати, про це виразно не говорилось, хоч можна було догадуватись. Проблему цю вияснив тепер секретар стейту, відвідуючи західну частину Берліна. Ачесон заявив, що совєтські наступи на свободу і незалежність націй поза совєтським блоком мусять бути зустріті там, де вони повстають. Цю заяву приняли німці з великим ентузіязмом, бо вона запевняє їх в першу чергу в тому, що Берлін не стане совєтським, а коли б Совєти намагались його захопити (очевидно руками німецьких комуністів), то стрінулись би з американським опором. Те саме було б, річ ясна, теж у випадку захоплення Совєтами інших німецьких територій.

Ця заява Ачесона додала великої отухи німцям і підняла високо німецьку проблему та справу повоєнної регабілітації Німеччини. Та виглядало б, що вона без практичного значення, бо загально говориться, що Кремль береться стягати свої війська з Німеччини. Москва певна, що німецькі комуністи вже самі вдержать владу в східній Німеччині. В такому випадку заява Ачесона звернена теж і проти евентуальних посягань комуністичної східної Німеччини по Берлін та інші німецькі землі. Що більше, ця заява сьогодні відноситься теж і до Югославії. Вона ж є теж поза совєтським блоком. Отже, коли б совєтські війська ввійшли в Югославію, чи коли б в інший спосіб Совєти натискали на свободу і незалежність Югославії, вони і там мали б до діла з американським опором. Це ясне. Хоч Ачесон не згадував Югославії, але він відповів на питання, яке було вже ставлене кількома наворотами, коли обговорювано американське відношення до евентуального вибуху війни між Югославією та СССР.

Ще на одну річ звернемо увагу, а про неї ґоворив Ачесон уже дуже докладно й виразно. Ачесон сказав, що Берлін дістане допомогу, бо він є символом відваги, яку виказав у часі совєтської блокади і тому, що продовжує далі змагатись. На американську допомогу, заявив Ачесон (в Берліні і в Бонн), можуть рахувати тільки ті, що самі собі помагають. Сама нація мусить видобути з себе джерела сили духа, розуму та енергії й при їх помочі розвязувати свої проблеми, казав далі Ачесон, а коли не зважаючи на те, вона має перемогти аж такі труднощі, що є завеликі для неї, тоді Злучені Держави готові прийти з допомогою.

Виходило б, що тепер усе це є в німців і вони таку допомогу тепер дістануть. Нам здається, що надто великі надії покладає тепер департамент стейту на „нову" Німеччину, забуваючи дуже скоро духа, розум та енергію „старої" Німеччини з першої й другої світової війни. Це може мати фатальні наслідки, особливо тоді, коли не звернеться одночасно належної уваги на духа, розум та енергію тих народів, що боролись з усіма тоталітаризмами та й тепер боряться з совєтською диктатурою, хоч не дістають з Америки ніякої допомоги.

ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ

Український Народний Союз зробив минулого місяця під організаційним оглядом ще один великий крок вперед, записавши в свій реєстр 905 нових членів. Це майже на 200 членів більше, як зорганізовано вже в рекордовому під цим оглядом попередньому місяці. Між новими членами, як і в попередніх місяцях, творять більшість нові іміґранти. Це з черги потверджує ці надії, що на них покладала репрезентована УНСоюзом свідома і патріотична американсько-українська громада. Ніщо бо краще не характеризує на цій вільній землі громадської свідомости та глибокого патріотизму, як власне активне членство в УНСоюзі. Вступаючи в його ряди, новий іміґрант тим самим не тільки належно оцінює ту велику піонірську роботу, що її виконав УНСоюз в усіх ділянках суспільного життя американських українців, це є не тільки практичне виявлення доброї волі і бажання включитися в існуючу тут свідому американсько-українську громаду, але й зобов'язання продовжувати цю працю для добра української справи та українського народу.

Признаючи з вдовіллям ці наявні факти, хочеться звернути цим разом увагу нових (і деяких старих) членів на одну з найважливіших передумов всякого організаційного життя: точне виконування своїх обов'язків.

Членство в УНСоюзі дає кожному виїмково великі права. Сюди належать насамперед всі ці великі матеріяльні користі, що їх має кожний член: швидка і негайна виплата повної обезпеченевої суми на випадок нещасть з обезпеченим; братня допомога на випадок каліцтва чи невилікувальної недуги, солідарна допомога потребуючим в рямках поодиноких відділів; можливість зорганізованої участи в громадському житті; співвласництво не тільки поверх 11-мільйонового майна УНСоюзу, але й цих усіх організаційних, культурних та патріотичних досягнень цеї найбільшої нині в світі вільної української організації, як теж право активної участи в її конвенціях та можливість вибирати і бути вибраним на її найвищі керівні пости.

Проте, передумовою всіх цих прав є точне та солідне виконування членських обов'язків. Вони бо й є передумовою взагалі будьяких успіхів. В цьому конкретному випадку маємо на думці головно точне вплачування членських внесків. До головної канцелярії УНСоюзу щораз частіше надходять зажалення відділових урядників, що деякі з нових членів не вив'язуються точно з цего свого важливого членського обов'язку та не вплачують на час своїх обезпеченевих вкладок, забуваючи, що цим вони наражують насамперед себе самих на втрату, а в дальшому і організацію. Ніхто з нас не знає сьогодні, що нас чекає завтра і часто трапляється, що людина, яка цілком здорова і дужа вийшла рано з дому, ввечорі і вже ніколи вона не вертається. Невплачення на час обезпеченевої вкладки може в таких випадках, та згідно зі статутом організації, не тільки скомплікувати виплату родині обезпеченевої суми, але взагалі поставити її під знак запиту. В дальшому, неточне виконування цего обов'язку наражує обезпеченого на суспенду, а організацію на зайву витрату організаційного часу і коштів. Крім того, раз суспендований член, виставляє собі свідоцтво організаційної несолідности і недбальства.

Звичайно, до о б о в'я з к і в членства УНСоюзу належить не тільки точне вплачування обезпеченевих внесків, але й точне виконування всіх інших, статутових і звичаєвих обов'язків цеї організації. УНСоюз не має і не потребує „паперових членів", які були б тільки на папері та яких не було б при союзовій і громадській праці. Участь в зборах відділів Союзу, активна участь в місцевих громадських, культурних і допомогових організаціях та їх імпрезах, жертвенність на народні цілі, все те є писані і неписані обов'язки членів УНСоюзу, що зробили великою і могутньою цю організацію та прикладними громадянами її членів. Тільки той, хто виконує ці обов'язки, може мати честь називати себе членом Українського Народного Союзу та користуватись всіми правами, які з цього членства випливають.

Тітоїзм—небезпека для Москви

Ще ніколи в минулому не лунала так часто в радіо сербо-хорватська мова як тепер, після повного розриву зносин між Советською великодержавою з її сателітами та Югославією. Сербську мову чути з Будапешту, Праги, Букарешту, Варшави, Софії: своєю пропагандою Комінформ хоче вплинути на громадян Югославії, щоб вони скинули свого диктатора Тіта і прийняли владу комуністів вірних Москві.

Ця пропаганда не має успіху серед населення Югославії. Чому? а це є причини: 1. Тіто своїм спротивом московському імперіялізмові до певної міри задовольняє національні бажання та інтереси югославців, бо вони не хочуть бути під московською окупацією. 2. Тітова диктатура не порушила селянського побуту в Югославії, село не було колективізоване і живе в умовах приватного господарства; 3. маси югославської людности недоступні для пропаганди Комінформу ще й тому, що в цій бідній країні рідко хто має радіоапарати. Тому пропаганду Комінформу в сербо-хорватській мові слухають переважно службовці югославської тайної поліції (ОЗНА). Пропаганда друкованим словом дуже небезпечна для агентів Сталіна бо Тіто навчився в Москві, як боротися проти різної агентури.

Чим небезпечний Тіто для Москви? Головне тим, що дає лихий приклад для опозиційних комуністів в інших країнах, які перебувають під „опікою" Москви. Ця „опіка" обходиться дуже дорого для „визволених" Москвою країн. Наприклад, Москва бере вугілля з Польщі по ціні найдешевшій і продає те саме вугілля вдесятеро дорожче в Швецію та Фінляндію. Така „братня" політика Москви викликає велику опозицію також між комуністами советизованих країн. Тому Москва мусить робити між ними час від часу „чистку". (Димітров — Болгарія, Гомулка — Польща, Райк — Угорщина і т. д.).

Опозиційні комуністи шукають для себе допомоги у Тіта. Югославія робиться центром комуністичної протимосковської опозиції. Недавно в Берліні зговорилася німецька незалежна комуністична партія, ворожа до Москви і приязна Тітові. Зростові опозиції допоміг сам Сталін своїми необережними р о з п о рядками. Не розуміючи, що в Західній Европі, вільній від советської диктатури, люди, навіть комуністи, ще не стали автоматами — безвільними рабами державного апарату, Сталін звелів комуністичним партіям цілого світу улаштувати мітинґи для осуду покараного смертю м а д я р ського комуніста Райка і для протесту проти Тіта, як „агента капіталізму". Цього було забагато для комуністів у демократичних країнах. Тому, наприклад багато французьких комуністів відкололося від партії, залежної від Москви. Те саме діється в інших країнах.

Заздрісна Москта не може миритися з іншим типом комунізму ніж тим, що його ухвалив московський „Синод". Тому Тіто для Сталіна — „ворог число 1". Московські диктатори такі люті на Тіта, що деколи тратять нерви і роблять дурниці. Це помітили дипломати і використовують цю ситуацію для себе. Наприклад, Тіто, не вважаючи на розрив з Москвою, хотів у закордонній політиці йти єдиним фронтом з т. зв. „народніми демократіями". Але Вишинський своїми загрозами примусив Тітових дипломатів шукати захисту у великих демократіях. Наслідок :Югославію вибрано до Ради Безпеки Об'єднаних Націй.

Сварня Москви з Югославією привела до поразки комуністичних повстанців у Греції. Невідомо, як після цього розвинуться події в Альбанії, бо й там є прихильники Тіта.

Само собою, ми — українці — не можемо брати прикладу з Тіта щодо його політичної й господарської програми; Тіто диктатор-терорист, трохи лагідніший від Сталіна. Але різниця між ними тільки в „процентах".

Д. С.

НЕ ЗАБУВАЙМО ПРО НИХ!

На останньому Конгресі Американських Українців, що мав передусім політично - пропагандивне значення, згадувано „Центральну Україну", Галичину, Закарпаття, а навіть маленьку Буковину, а не згадано величезних просторів української етнографічної території, що лежить за східніми межами теперішньої фіктивної української держави (УРСР) — **Кубанщини й інших.**

І це в той час, як ворог про них не забуває. Перед нами лежить циклостилеве видання в друкованій обкладинці під назвою „Краткий исторический очерк Кубанской области", Шляйсеґайм (Німеччина), 1947 р. Автор її — Л. Я. Апостолов, видавець — очевидячки, один із споборників горезвісного Чухнова (а може й він сам), що сховався під фірму „Общеказачьей станицы у передньому слові). Зате з якою побожністю згадуються московські царі! Це справжні „помазники божі". Вони, наприклад, „милостивым (?) словом призывали бывших запорожцев (1878 року) на службу своеи родине", і запорожці після того „удостоились... получить от императрицы Екатеррины" кубанські землі. Ба більше: на ст. 5 з підкресленням сказано, що „Кубанский край является в полном смысле слова искони принадлежащим России и входил в состав первоначальних ее владений, наряду с Киевской, Черниговской и другими областями". А чого варта загальна характеристика кубанської людности, дана вперше му ж реченні тексту! „Население Кубанской области почти исключительно русское (92,4%) и православное (91,2%)". Українці фігурують у книжці як „малороссы". Словом, усе видання пройняте тим „казьонном" московсько - монархічним духом, що наявний був у всіх „казьонних" публікаціях на Кубані перед 1917 роком. Та й написана вона була аж у 90-тих роках минулого сторіччя, з використанням статистичних даних з перепису 1890 р. Ці дані тепер не мають статистичної вартости, бо ж після того там сталися величезні зміни. Тим то виникає питаняя: для чого треба було тепер цей старник перевидавати? І відповідь ясна: для того, щоб пропаґувати „руськість" цього краю, його споконвічну приналежність до Московської держави й народу. І нам ясно також, що цій ворожій пропаґанді ми повинні протиставити своє освітлення того краю. Але поняття „Кубанщини" не охоплює всіх українських земель на сході. Ці землі можна б тепер називати **замежними** (бо лежать за межами фіктивної УРСР) **східньо-українськими землями.**

Їх можна поділити на а) суміжні (південна Курщина, південна Вороніжчина, Дінщина, Ставропільщина, Торщина, Кубанщина з Чорноморщиною, Крим) і б) віддалені (острови-колонії на просторах від Волги до Далекого сходу). За переписом 1926 р. (це був дуже досконалий перепис) на всіх цих землях жило 8 мільйонів українців, з того на самому Північному Кавказі — 3 мільйони.

Нещаслива й болюча доля цієї частини нашого народу! Охоплені загальним поривом великого руху 1917-20 років, ці наші люди виявили яскраві ознаки української національної свідомости. Скрізь тоді повиникали були „Просвіти", українські клюби, українські військові організації, видавництва, а на Кубані була створена навіть українська держава. Але перемога російських національних сил — білих і червоних на початку 20-тих років ліквідувала це все, приглушила національний прокид східних українців. Ця ліквідація проходила під знаком повного заперечення українськости цих людей. А як, наприклад, на Кубані людности й мови російськими теж не можна було називати, то їх стали називати „місцевими", „кубанськими". Такого визначення вжив 1926 р. у своєму виступі в Краснодарі нарком освіти РСФСР А. Луначарський. Але розвиток української культури в УССР, українізаційний курс советської влади в другій половині 20-тих років вплинув і на становище українців поза межами української республіки. Найбільша заслуга в цьому тодішнього наркома освіти в УССР М. Скрипника, що зумів допомогти поширення українізації і на ці землі. Цікаво тепер згадати один епізод, з'вязаний з цією українізацією. Ми маємо на увазі прийняття діячів української культури в Кремлі 1926 р. і розмову про ці землі з Сталіном (вона не була опублікована).

Прийняття це влаштував Л. Каганович, що перед тим був секретарем ЦК КП(б)У. Група складалася з письменників, акторів тощо, (О. Довженко, В. Поліщук), загальним числом понад тридцять осіб. Спочатку групу прийняв сам Каганович, але потім зайшов („непомітно, з задніх дверей, як оповідали учасники) і Сталін. Після бурхливої овації (як це там звичайно робиться), з боку „гостей" Сталін узяв участь в обговоренні проблем укра-

(Докінчення на стор. 3-тій).

Михайло Островерха.

ОСТАННІЙ ВІДГОМІН...

1)

Якось, у м. Реґенсбурзі, 29. жовтня 1948, Евген Маланюк до мене сказав:

— Безгомонно і глухо у 25-ті роковини появи нашої „Озимини". Ти б, Михайле, бодай короткий спогад написав про ті роки повні снаги, віри, приязни, братньої любови й пошани!

— Що довкола „Веселки", „Озимини" глухо, це ти, Евгене, правду кажеш. Але це, чи випадає мені писати ці спогади з минулого літературного життя, у якому брав я живу участь? — посумнівався я.

— Я ж і кажу: спогад! — натиснув Евген Маланюк, повертаючи до мене свої живі, бистрі й мудрі очі. — Хіба ж спогаду ніхто не візьме за нашу „саморекляму". А для історії ті роки треба бодай пригадати! — суворим тоном закінчив приятель.

Сьогодні, роздумуючи над цією розмовою, то виходить іще таке: основні студії, огляди, нариси тощо обіцяли у 25-ті роковини „Веселки", „Озимини" написати Ігор Антонич, Мольо Голубець, Василь Сімович, Осип Боднарович, Володимир Дзісь, — але всі вони відійшли у вічність!

І в одну снажну дину Лонґ Айлендського літа 1949, коли пахнуть цвіти, непорушно млїють у спеці японські „ясені", горячою гіркотою сповняють повітря букшпани, коли мільйонним ритмом бе море об береги й, колихаючи, плюскоче мої думи про минуле, коли тиша душі знесла очі до неба і співом птаства молиться Богу, — ось у таку днину вертаюся у ті вже й не такі для людини близькі 1920-1925 роки! Воно правда, спогад про ті часи сьогодні — на европейському тлі нашої скитальщини, 1945-1949, років гамору, саморекламами, дивних ювілеїв, кадила й взаїмопоклонства, „великої" літератури, бумеранґів, камбрбумів, — цей спогад буде й останеться дивним, самотнім островом серед бурхливого моря тієї зарозумілої, крикливої літератури — та й політики! — тих же 1945-1949 років скитальщини.

Ото ж, уже в армії Української Народньої Республики, у боєвих перервах чи в переходах частини на інші боєві відтинки фронту, зустрічались ми, письменники, й постійно своє думали: заложити літературно-мистецький журнал. Але все це оставало добрим бажанням, бо рухливість фронту і фронтових дій не дозволяли здійснити цього задуму. Врешті, прийшов останній фронтовий бій армії УНР 21. XI. 1920, і наша армія опинилася у польських таборах інтернованих.

І, чого ми й не сподівалися, у таборах люди пера стали зближатись до себе, гуртуватись, організуватись. Вже в Пикуличах, біля Перемишля в осідку Запорозької Дивізії, що містилася в тих понурих касарнях кінноти, почались — на прічах — перші наради літератів і мистців у справі — оснувати журнал. При штабі нашої Дивізії, зреорганізувавшись, починає діяти культурно-Освітній Відділ, на чолі якого, — на місце поруч. Осипа Ока, який лишився при полк. Тулій-Гуленкові на повстанні в Україні, — поставив командант Запор. Дивізії генерал Базільський автора цих рядків. У Відділі, й при ньому, згуртувались, між іншими, бо прізвищ усіх уже не памятаю, такі старшини й козаки: Аполлон Калинець, людина живої і вдумливої інтелігенції, Микола Лазаренко, Олекса Корнієнко, Михайло Мазепа; з мистців — славний найліпшої мистецької вартости наш імпресіоніст Василь Крижанівський, архітект Арсен Корнійчук, Брас (псевдо) й інші; учителі Степан Шаргун, Тікавий і багато інших, (бо при Відділі була й школа для козаків неі малограмотних). Праця почалась. Вже в грудні 1920 випустили ми перше число журналу „Запорожець", на шапірографі, обкладинка роботи А. Корнійчука. В цьому першому числі журналу була література (поезії, нариси, оповідання), статті з мистецтва, філософії, військовости і хроніка.

Ще живішу діяльність розгорнув наш гурт у таборі у Вадовіцах, куди, десь при кінці січня чи й у лютому 1921, перенесено було Запорозьку Дивізію з Пикулич. У Вадовіцах став ген. Базільський командантом (крім своеї дивізії й полку Чорних Запорожців, званих „Чорношлишниками", які й були при Запорозькій Дивізії) Київської і III-тої Дивізій, які були у таборі у Вадовіцах. Тим самим діяльність Культ.-Освіт. Відділу з підвідділами, секціями поширилась і поглибилась. Відділ і редакція журналу примістились у обширній кімнаті бараку ч. 17, де й театр був; В. Крижанівський, який зібравши мистців і учнів мистецтва, очолював мистецьку студію, дістав для цієї студії окрему, простору салю; музична секція, якою керував Вержиківський, була також у бараці 17.

(Кінець буде).

Читайте українські книжки та часописи, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

М. Дурделла,

МАРА КОМУНІЗМУ

ОСНОВНИК І Б. РЕДАКТОР КОМУНІСТИЧНИХ У. Щ. ВІСТЕЙ ПРО КОМУНІЗМ

ЧАСТИНА ДРУГА.

5)

Певно, що ніхто не будує ані з них, ані зі старих гітлерівських річників, кадрів політичного, економічного та культурного життя Німеччини. Кадри все таки кращі з тих, що не посковзнулись ані наліво ані направо. Та від співпраці над відбудовою й перебудовою країни ніхто їх не стримує. Наскільки німецька молодь 30-тих років отверезіла, видно з того, що в своїй масі вона сама „кадрів" не старається творити, ані, тим більше, не претендує на якийсь монополь у керівництві.

Ця молодь прямувала до хвали та слави країни. Ціль не зла, але молодь далася потягнути на шлях кривавий, імперіялістичний, диктаторський, варварський, згідно з засадами „ціль освячує засоби", „сила, а не мораль". Велике щастя Німеччини, що ця молодь, тепер осяяна світлом розуму та самокритицизму, в глибокій скромності позбувається гітлерівської зарозумілости й претенсіональности та стає в ряд. Слабий відгомін минулого — тут і там якісь летючки, якийсь голос неначе зза гробу — справи не міняють. Може навіть повстати сильний рух націоналістичний на грунті невдоволення повоєнного розгрому та пошматування Німеччини. Але по прямій гітлерівській лінії цей рух не піде.

Повоєнна політика західньої Німеччини, з порадою та допомогою Америки й Англії, показалась назагал успішною: продукція вже доходить до передвоєнного рівня (90%), політична лінія твердо в руках демократичних партій, гітлеризм як ідеологія завмер, вплив комуністів упав до 5% (перед пару роками було 10% голосів при виборах).

Німеччина як цілість билася проти аліянтів уже в двох світових війнах, та помимо того в цій хвилині західні аліянти вже ставлять велику ставку на неї в майбутньому укладі сил. Рішає тут не те, хто по котрій стороні бився в війнах, але що собою представляє даний нарід тепер.

8. Ціль та засоби — нерозривна цілість.

Як з морального, так і з практичного боку засада вживання всяких засобів у прямуванні до визначеної мети є шкідлива. Ми бачимо, що ця засада до бажаної мети не веде, а навпаки, від неї відводить.

Поняття про добрі та злі засоби змінюються, є різні в різних періодах історії. Для Сократа, Плятона та Арістотеля, світочів старинного грецького інтелекту, невільництво було добре. Після двох з половиною тисяч років розвитку людського духа тепер не тільки світочі інтелекту, але й найпростіший з простих відкидає всякі види невільництва.

У цій найважнішій ділянці людського співжиття — у відношесні людини до людини — зайшли кольосальні зміни: староазійські, грецькі, римські і інші пануючі голови разом з невеликими групами вільних людей тримали маси народу на становищі худоби, яку всіма засобами використовували, маючи право життя і смерти над ними.

Сьогодні і в найдальших закутинах світу на устах кожного „свобода", рівне право на вільне життя, обмежене тільки свободою другого.

Поняття „держава", „нація" в примітивних мозках уважалося за щось містичного, а всякі тирани та цезарі були рівні богам, яких воля та сваволя є законом понад всяку критику, а спротив смертельним гріхом.

Сьогодні для нас „нація" — це сума одиниць, з яких кожна має однакове право на щастя; правительство (держава) у якій небудь формі — це вияв волі загалу, це засадничо добровільна організація, створена на те, щоб вести громадські справи згідно з волею громади, вираженою більшістю її членів.

Людство ще не осягнуло можливих висот, воно розвивається далі. Бувають трагічні парадокси на шляху того розвитку: урочисто проголошується заява про свободу і незалежність всіх націй, як, напр., в Атлантійській Хартії чи в маніфесті Об'єднаних Націй, а рівночасно підписується засуд смерти на багато народів під кормигою Совєтської Росії. Російська еміграція з Керенським і іншими на чолі ніби кричить про боротьбу проти большевизму за демократичну Росію, але під кормигою цієї Росії мали б і надалі залишатися Україна, Білорусь, Литва, Лотва, Естонія, Кавказькі та азійські народи. Замість вчити письма своїх власних людей, білий ведмідь пнеться до культурніших від себе народів зі своєю „місією", якою є колоніяльний визиск.

Те саме з Польщею. Як Пілсудський, так і його наслідники мріяли й далі мріють про Польщу не тільки зі Збручем, але й з Дніпром (передвоєнний договір Пілсудського з Гітлером). Таких трагічних парадоксів на демократичній ниві є багато. Винна тут не демократія як засада, але мальовані демократи, що йдуть проти її засад. У бортьбі проти комунізму й ці трагічні парадокси мусять бути усунені. Комунізм жирує також на імперіялізмі і колоніяльному визискові, хоч і сам він є формою російського імперіялзму. Боротьба проти цих імперіялізмів з частиною боротьби проти комунізму.

У цій боротьбі засоби джунглів, засоби варварської старини, жорстокого середньовіччя, модерного варварства відкидаємо, як противні нашим засадам етики і як безуспішні. Свобода в понятті XX-го століття має свої власні засоби боротьби, з якими вона становить нерозривну цілість, живе й розвивається, а без яких вона пропадає. Маємо свої власні засоби, згідні з людськими, християнськими засадами етики, незапозичені ні від большевиків ні від гітлерівців.

Воістину, велич та лицарськість духа XX-го століття мусіли розвинути такі засоби оборони і боротьби за свій дальдальший розвиток, які відповідають тій величі й єдино є успішні.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ПРО НИХ!

(Докінчення зі стор. 2-гої)

їнського культурного будівництва. При тій нагоді згадали Західну Україну, її культуру. Коли зайшла мова про І. Франка, Сталін, жартуючи, запитав:

— Скажете, а он уже переведьон, етот Франко, на украінскій язик?

О. Десняк, що, здається, очолював групу, гарячо заперечив це, кажучи, що наддніпрянські українці розуміють західно-українських письменників і без перекладів. Коли говорили про становище українського народу в СССР, В. Поліщук запитав Сталіна, чому до України не приєднають сумежних з нею українських земель. Сталін відповів:

— Русскіе могут обідеться... Но для нас граніци не імєют значенія... (Себто, що українська культура може розвиватися вільно й поза межами У. Р. С. Р.). Після цього прийняття українізація, справді, була широко розгорнута в РСФСР. Скрізь, де жили українці, аж до Далекого Сходу включно, по селах відкрито українські школи, українізовано позашкільну освіту (хати-читальні), при Краснодарському педагогічному інституті утворено український „робітфак", а в самому інституті — український відділ, у станиці Полтавській українізовано педагогічний технікум, так само відкрито український відділ при Воронізькому педагогічному інституті, а в Ставрополі — педагогічний технікум. Стали виходити українські газети — „Червона газета" в Ростові над Доном, „Ліньським шляхом" у Вороніжі, на Далекому Сході — „Соціялістична перебудова", у Краснодарі журнал „Новим шляхом". На сторінках цих видань виявились письменницькі сили — О. Добровольський, І. Луценко, І. Чередниченко, Кирій Очерет й ін. Цікаво, що влада навіть боролася з „русотяпами", що чинили опір українізації, користуючись браком українських працівників, не допускали, наприклад, українських газет до хат-читалень. Такі факти відзначала, наприклад, ростовська „Червона газета".

Але, побачивши успіхи української культури, „русскіе обіделись". В середині 1932/33 шкільного року українізація в РСФСР раптово була припинена. У грудні 1932 року був розісланий таємний наказ за підписом Сталіна й Молотова (тоді був головою „раднаркому"). Цей наказ був зредагований начебто в таких словах: „Українізацію прекратіть, опарат распустіть, віновніков наказать". В результаті — все завмерло: школи перейшли на російську мову, газети перестали виходити, українські відділи в бібліотеках закрито (в Краснодарській міській бібліотеці ім. Пушкіна українська література пізніше була передана до „іностранного отдела", до німецької, французької й ін.), „віновнікі" були позаарештовувані або порозбігались, хто куди зміг. В газетах про це майже не писали. Владі було ніби соромно за таку ганебну дію (хоч сором'язливість і не властива большевикам). Тільки в краснодарській газеті „Красное Знамя" було надруковано петитом про те, що українізацію використовували куркулі для своїх клясових цілей (це ж був час розкуркулювання). Після цього все українське на всьому великому просторі РСФСР підпало під абсолютну, (таку абсолютну, як це можливе тільки в большевиків) заборону. Такої заборони не знало українство на цих землях навіть за царату! Якщо, напр., за царів могли іноді виходити українські видання (напр., Я. Жарка), а місцеве громадянство могло влаштувати українські вечори, концерти тощо, то тепер на це навіть натякати не можна було. Навіть традиційні шевченківські свята були „забуті". Не можна було звідти передплачувати навіть таких газет, як „Комуніст" чи якихось інших з тих, що виходили на території УССР. У тих педагогічних інститутах, у яких раніш були українські відділи, можна було читати як „одну з слов'янських" (так визначав навчальний плян) сербську, польську чи чеську мову, але ні в кому разі не українську. Цікавий випадок стався 1938 року на діялектологічній конференції в Ростові, що її скликала Академія Наук СССР. На тій конференції мали бути зачитані доповіді від різних педагогічних обласних інститутів про місцеві твори. Таку доповідь мав зробити й доцент Б. від Краснодарського педагогічного інституту. Але виникло питання, як ці говори назвати. Руськими у всякому разі їх не можхна було назвати, це суперечило б очевидній дійсності. Тоді організатори конференції звернулися до „Обкому" ВКП(б), а там порадили взагалі зняти цю доповідь з порядку денного. Конференція обговорила говори російської частини Курщини, Воронїжчини Тамбовської областей, а територіяльно найближчі — українські були замовчані.

Так мільйони українців з їхньою мовою були живцем поховані. Навіть називатися українцем стало небезпечно. Нам відомі факти, коли начальник міліції Нагутського району (на Терщині) викликав тих, що писали в анкетах на одержання пашпортів, українцями, і наказував виправляти це на „русский". При переписах 1937-39 рр. майже всіх українців, що жили тоді в Р. С. Ф. С. Р., записано росіянами. Так 80 мільйонів росіян підскочили раптом до 99 за цим переписом. На початку останньої війни на Північному Кавказі(як це нам відомо), большевики розстріляли за українство людей, обвинувачуючи їх у здогадній орієнтації на німців. Не виключене, що були і такі, що таки ждали німців, сподіваючись від них якоїсь полегші. Але німці, прийшовши на Північний Кавказ, поєднались зараз з російською білогвардійщиною. Якщо в Краснодарі, пощастило українцям вибороти хоч українську сторінку в місцевій газеті, то, наприклад, у П'ятигірському цього вже німці не допустили, як не дозволили також організувати там „Просвіту".

Ясно, що після відновлення там совєтських порядків, українці й далі перебувають у жорстокому поневоленні. Наша повинність, і то повинність всієї української еміграції, а не тільки вихідців із тих земель, не забувати тих наших братів, як також нагадувати світові про це нечуване варварство большевицьких гнобителів.

В. У.

УВАГА! ДЖЕРЗІ СИТІ! УВАГА!

ЗАХОДОМ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ в Джерзі Сиindependentі, Н. Дж.

—: відбудеться :—

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИСТОПАДА (NOV.20) 1949

В У. Н. ДОМІ, 181-183 Fleet St., JERSEY CITY, N. J.

Початок в год. 6:30 ввечір. — Вступ добровільні датки.

В програму Концерту входить: місцевий хор ім. Лисенка під проводом свого дириґента п. О. Стецури, деклямації, сольові пісні, фортепіянове сольо, як також виступить квартет українських бандуристів, що недавно прибули з краю. Святочну промову виголосить ред. Іван Кедрин. Проситься о численну участь. — Комітет.

УВАГА! — НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

ДОКЛАД

НА ТЕМУ:

ЯК ПОВСТАЛА У.П.А.

—: виголосить :—

Інж. ОМЕЛЯН ЛОГУШ,

учасник і організатор революційно-визвольної боротьби на Рідних Землях.

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИСТОПАДА 1949

о годині 2:30 пополудні.

в салі Українського Гуманітарного Товариства 423 East 9th Street, New York City.

По відчиті дискусія. — ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Усіх українців запрошує — Відчитовий Комітет при Гум. Т-ві.

Цим докладом розпочинається цикль лекцій про революційно-визвольну боротьбу на Рідних Землях.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

10 Відділ Організації Державного Відродження України в Ню Йорку

запрошує Українське Громадянство на ДОПОВІДЬ,

яку виголосить п. Ю. СТЕПОВИЙ на тему:

„МЕТОДИ Й ШЛЯХИ ПРОПАГАНДИ ЧЕРВОНОЇ МОСКВИ"

—: Доповідь відбудеться :—

в нижній салі при грек.-кат. церкві св. Юра

(вхід від 28 East 7th Street)

в неділю, 20-го листопада (Nov. 20) 1949

Початок 2:30. Управа ОДВУ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ!

БРАТСТВО СВ. ВОЛОДИМИРА ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ АВТОКЕФАЛЬНІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА

—: уряджує :—

ПРЕДСТАВЛЕННЯ І БАЛЬ

В СУБОТУ, 19. ЛИСТОПАД (NOVEMBER 20) 1949

В САЛІ ГРОМАДИ, ПІД Ч. 334 СХІД 14-та ВУЛ.

Початок в годині 6:30 ввечір. Вступ 60 центів.

Першорядна орхестра, смачні перекуски та правдиво братерська гостина всіх Вас вдоволить. Приходіть всі, кличте приятелів своїх, а певно гарно забавитесь, за що ручить Забавовий Комітет.

УВАГА! УВАГА!

БІНҐГЕМТОН—ДЖАНСОН СИТІ

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ ТОВАРИСТВ І ПРАВОСЛ. ПАРАФІЇ В ДЖАНСОН СИТІ, Н. Й.

—: відбудеться :—

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИСТОПАДА 1949

(SUNDAY, NOVEMBER 20, 1949)

в годині 2-гій пополудні

В УКРАЇНСЬКІМ ГРОМАДСЬКІМ ДОМІ,

43 Downs Ave., Binghamton, N. Y.

Бесідники віча: д-р Володимир Ґалан, представник ЗУАДКомітету з Филаделфії і Матвій Стахів зі Скрентон.

Українці! Доля нашого народу кличе всіх нас до спільної акції. Так просимо прийдіть масово вислухати бесідників і порадитись, як помочи тим, що потребують помочі.. — Комітет Віча.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ міста ФИЛАДЕЛФІЇ

—: влаштовують :—

В НЕДІЛЮ, 27. ЛИСТОПАДА 1949

В ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ

849 North Franklin Street, Philadelphia, Pa.

55-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

В програмі Свята візьмуть участь:

Мішаний Хор „Боян" під управою проф. Я. Барнича; солісти: тенор М. Любанський, баритон Р. Річицький і скрипкове сольо — О. Сімович. На фортепіяні акомпаніюватиме проф. Б. Перфецький. Вступне слово виголосить М. Сеник. З доповідями виступлять головний секретар УНСоюзу, Дмитро Галичин, та голова Злучених Відділів УНСоюзу міста Филаделфії, д-р Володимир Ґалан.

В другій частині програми Український Театр під проводом Володимира Блавацького відіграє „На перші гулі", нар. комедію на 1 дію С. Васильченка.

Початок імпрези в годині 7 ввечір.

УВАГА! — ТРЕНТОН І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ В ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

—: буде святкувати :—

30-літній Ювілей

(ЗАСНОВАННЯ ПАРАФІЇ)

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИСТОПАДА 1949

(SUNDAY, NOVEMBER 20, 1949)

Свято розпічнеться Вечірньою Відправою в суботу, 19. листопада, в годині 7-мій вечором.

В неділю, 20. листопада, в 10. годині рано свята Служба Божа, котру відслужить перший організатор громади Всеч. о. Мітрат В. А. Каськів при сослуженні доокoличного священства і отця пароха. По Службі Божій відправиться Панахида за померших членів громади.

В 4. годині пополудні Молебен за здоровя громадян, а в 5-тій годині ЮВІЛЕЙНИЙ ОБІД на галі під ч. 824 Adeline St. Підчас обіду КОНЦЕРТ, а потім ТАНЦІ.

Просимо всіх місцевих і позамісцевих українців прибути до нас на це Торжество. Дуже радо будемо витати гостей з сусідних наших громад. Комітет Свята.

УВАГА! БОСТОН, МАСС.! УВАГА!

УКР. ПРАВОСЛ ЦЕРКВА ПРЕСВЯТОЇ ТРОЙЦІ

136 Арлінґтон Ст., Бостон, Масс.

—: влаштовує :—

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИСТОПАДА (NOV.20) 1949

В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ.

Початок у годині 3-тій пополудні.

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ: Святочну промову виголосить недавно прибувший зі скитальщини Павло Маляр. Будуть соля, дуети, спів шкільних дітей і виступ Церковного Хору під проводом о. Е. Королишина.

Українці і Українки! Приходіть громадно віддати честь тим, які віддали своє життя за Україну.

ВЕЛИКИЙ НЮ ЙОРК!

ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ НАЦ. ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ

запрошує українське Громадянство на

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

:—::—: що відбудеться :—::—:

В НЕДІЛЮ, 27. ЛИСТОПАДА 1949 Р.

В ЗАЛІ WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL, 16th ST. and IRVING PLACE, NEW YORK

(між 3 а 4 Евенями)

Початок точно в годині 7. ввечорі.

На програму складаються: Відкриття: адв. М. Гаврилко; Інсценізація С. Гординського у виконанні Театру-Студії Й. Гірняка; Святочну промову виголосить д-р М. Шлемкевич; сольоспів: оперовий співак Лев Рейнарович; сольо фортепіянове: пяніст-віртуоз Роман Савицький; деклямація: О. Добровольська, артистка театру Й. Гірняка; хор укр. прав. церкви св. Володимира: дир. В. Завітневич; хор Самопомочі: дир. І. Недільський. Акомпаніямент: Леся Вахнянин.

Тикети можна набути в: Ukrainian Bazar, 151 Avenue A; Surma, 11 E. 7th St.; Ukrainian Novelty Shop, 181 Second Avenue, New York.

РІШЕННЯ ЕКЗЕКУТИВИ ЗУАДК

(Докінчення зі сторони 1-шої)

тами і посилення та негайна пересилка до канцелярії ЗУАД Комітету збірок грошевих пожертв з поодиноких громад, забезпечила б Комітетові ті найнеобхідніші фонди для дальшого ведення переселенчої акції.

Беручи до уваги ці та інші факти, Екзекутива ЗУАДКомітету закликає ввесь американсько-український загал:

1. Продовжувати організацію та зголошення мешкань і праці для нових іміґрантів;

2. З нагоди осіннього сезону громадських імпрез не пропускати жадної нагоди і продовжувати збірку фондів на цілі ЗУАДКомітету. Екзекутива цього Комітету рівночасно звертається до всіх інших центральних та місцевих організацій, щоб вони в цьому сезоні, по можності, здержались від збірок на свої цілі, беручи до уваги величезні потреби та наглячість переселенчої акції;

3. Всіх довжників закликається, щоби вони в міру своїх можливостей негайно звернули ЗУАДКомітетові свої заборгування, пам'ятаючи, що від цього залежить переселення тих їх ще вчорашніх товагеться, щоби вони в міру своїх в таборах ДП в Европі;

4. Всіх нових іміґрантів, які приїхали на завірення ЗУАД Комітету та були ним розміщені по американських фармах і підприємствах, закликається гідно видержати на своїх місцях, бо це промостить шлях іншим скитальцям до цеї вільної країни.

Екзекутива ЗУАДКомітету закликає ввесь наш загал, всі наші парафії та центральні і місцеві організаці, щоб вони зробили ще останнє велике зусилля та допомогли ЗУАД Комтетові завершити цю безприкладну своєю величиною та своїм значенням гуманітарну акцію, яка колись буде записана золотими літерами не тільки в американській і українській, але й в світовій історії.

The Family Next Door... By Robt Day

"I'll call you every evening after 6!"

• An out-of-town trip doesn't separate the Family Next Door! They keep in touch by Long Distance—know how everyone's feeling—what everyone's doing—and everything that's happened. And, by placing their calls after 6 P. M. (or at any time on Sundays) they get the benefit of the lowest rates.

Sunday and "After 6" Rates are considerably lower than day-time rates. Here, exclusive of Federal tax, are typical "after 6" and Sunday rates for a 3-minute call from Newark to

Boston	$ .50	Pittsburgh	$ .65
Buffalo	.60	Rochester	.60
Chicago	1.10	St. Louis	1.25

Rates to other representative points are listed on the inside cover of your Telephone Directory—and they're all just as reasonable.

NEW JERSEY BELL TELEPHONE COMPANY

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ! УВАГА!

ПАРАФІЯЛЬНИЙ УРЯД УАПЦ СВ. ВОЛОДИМИРА і СЕСТР. СВ. ОЛЬГИ У ФИЛАДЕЛФІЇ, ПА.

—: влаштовують :—

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИСТОПАДА 1949

в годині 4. пополудні

В АВДИТОРІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА, 1938-1940 Джерментавн Евеню

ЗАПУСТИ

на які кличемо всіх українців міста Филаделфії.

Вечером того самого дня в тій самій Авдиторії відбудеться

ОСІННІЙ БАЛЬ

на який запрошуємо всю українську молодь Филаделфії.

Хто хоче добре забавитися при добірній оркестрі, нехай прийде до нас. Парафіяльний Уряд і Сестр. св. Ольги.

УВАГА! Українці м. НЮ ЙОРКУ й околиці! УВАГА!

10-ТИЙ ВІД. ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

ЗАПРОШУЄ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ТА МОЛОДЬ НА

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

—: який відбудеться :—

В СЕРЕДУ, 23. ЛИСТОПАДА 1949

(THANKSGIVING EVE)

в просторій та одній з найкращих саль надолині міста Ню Йорку

LENOX ASSEMBLY HALL
254 E. 2nd Street, New York

До танців приграватиме оркестра

Н. АНТОШКОВА

Початок точно в годині 8-мій ввечорі. — Вступ 75 центів.

СМАЧНИЙ БУФЕТ ПІД ВЛАСНИМ ЗАРЯДОМ.

Приходіть всі на цей великий баль!, а ми є певні, що непожалієте! Приходіть самі і приведіть своїх знайомих. Щасливий дістане індика!

ШАХ ІРАНУ В ДОРОЗІ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Рим, 16 листопада. Шах Ірану, Могамед Різа Паглеві, прибув сюди вчора літаком президента Трумана і кілька годин опісля відлетів в дальшу дорогу з відвідинами до Злучених Держав.

МАРШАЛ МОНТҐОМЕРІ ПРИЇДЕ ДО ВАШИНҐТОНУ

Лондон, 16 листопада. Сьогодні виїжджає кораблем Квін Мері до Злучених Держав голова комітету головнокомандуючих західно - европейських країн, філд маршал вайкаунт Монтґомері. У Вашинґтоні він відбуде цілий ряд нарад в справах західно-европейської оборони.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляється українців стейту Md., що в неділю, 20. листопада в тимчасовій каплиці новоутвореної української парафії, 266 Broadway, Baltimore, з приводу 28-річниці подій під Базаром буде відправлено **урочисту Службу Божу і панахиду по ГЕРОЯХ БАЗАРУ.** Після служб будуть остаточні організаційні збори.

Орг. Парафіяльна Рада.

НАВЯЗУЮЧИ

до оголошень проф. Р. Савицького про музичне студіо в Ню Йорку, повідомляю, що перша лекція у фортепіяновому відділі відбудеться дня 20. листопада ц. р. під адресою 254 E. 3rd St., Apt. 9, від 11 години. Під тоюж адресою принимаються дальші вписи на струнний відділ (скрипка), ведений довголітнім педагоґом-скрипаком і директором муз. шкіл в краю й на еміґрації, І. Поваличеком. Ведення теор. відділу узалежнюється від кількості вписів.

І. Поваличек,
Голова Союзу укр. Проф. Музик в Ню Йорку.

УВАГА!

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Новоприбуваючі українські іміґранти обезпечуйтесь в Товаристві „Дністер", відділ 430 Союзу, зорганізованім новими іміґрантами. Там знайдете поміч і пораду у Ваших нових життєвих справах. Зголошуйтесь особисто, або писемно, на адресу: "Dnister" Society, Branch 430 of Ukrainian National Ass'n, 2209 Aspen St., Philadelphia 30, Pa. — Р. Дяків, предс.; О. Вакай, секр.

100 СТІННИХ КАЛЕНДАРІВ на 1950 рік.

Найбільший дотепер англійськиий КУХАР. Обнимає 1,400 сторін друку і 700 ілюстрацій в різних красках пожива, в гарній полотняній оправі. Ціна $7.50.

Найбільший дотепер англійський ЛІКАР. Обнимає 776 сторін друку, сотні різних ілюстрацій, в гарній полотняній оправі. Ціна $6.50.

Пишіть по наш катальог на адресу:

U. R. KNYHARNIA
Sta. D., Box 182, New York 3, N.Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє, що надзвичайні збори відбудуться в неділю, 20. листопада, в годині 2. пополудні, в гали Ам. Укрд. Клюбу, 13 Вашинґтон Ст. Буде принимання нових членів без вступного. — Н. Мазур, предс.; В. Мандзій, секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 20. листопада, зараз по Сл. Божій, в гали парафіяльній. Просимо всіх членів прийти на ці збори і заплатити свої місячні складки. — Уряд.

САВТПОРТ, КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84, подає до відома всім членицям ічленам, місцевим і позамісцевим, старшим і молодшим і тим новим членицям і членам, що прибули до нашої громади зі скитальщини, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 20. листопада, точно в 4. год. попол., в гали У. Н. Дому, 279 Кінґ Гайвей Вест. Є важні справи, які члени сами мусять полагодити. Нові члени хай придуть і заберуть собі свої грамоти, платничі книжечки і відзнаки та заплатять свої місячні вкладки. — За уряд: Ю. Гоголь, предс.; М. Сендзік, кас.; Петро Дудко, секр. P. O. Box 43, Southport, Conn. Tel. Fairfiel 9-2078.

ПЛЕЙНФІЛ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 19. листопада, в годині 8. ввечір, в домі де звичайно. Просимо всіх членів прийти на час. — І. Головка, предс.; В. Реновець, кас.; И. Ярема, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 19. листопада, точно в год. 8. ввечір. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 6:30. З огляду на важні справи просимо всіх членів прийти на ці збори. — Уряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Управа Тов. Дністер, від. 430, запрошує всіх своїх членів на місячні збори, які відбудуться 18. листопада, в год. 7. ввечір, в Укр. Клюбі, 847 Н. Френклин ул. Збори відбудуться за таким порядком: 1. обговорення біжучих справ відділу, 2. заслухання звіту з 4. Конґресу у Вашинґтоні, 3. переселенчі справи, 4. побір вкладок за листопад, вирівнання задовжень з попередніх місяців та прийом нових членів. З огляду на технічну неможливість побирання вкладок по домах членів і велику витрату часу і грошей на обізди, просимо зрозуміти цю неможливість і платити свої вкладки на зборах, або у секретаря. Новоприбувших іміґрантів, які цікавляться допомоговими справами і діяльністю нашого відділу, запрошуємо як гостей на наші збори. — И. Дяків, гол.; О. Вакай, секр.

CLEVELAND, O. — St. Mary's Lodge 112, will hold its monthly meeting Sunday, Nov. 20, 1949, after 3rd Mass, in St. Peter & Paul Church hall. We urge all members to come and get the pictures you ordered. — E. Laluk, Pres.; H. Prociw, Treas.; R. Kupchik, Sec'y.

ГАМТРАМК, МІШ. — Місячні збори Тов. „Згода", від. 20, відбудуться в неділю, 20. листопада, в годині 2. пополудні, в Українській Хаті, 2240 Ґрейлінґ. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження та почуємо звіт делегата з Конґресу у Вашинґтоні. — И. Прихідко, рек. секр.

ПОШУКУВАННЯ

ЮРІЙ ҐАБОДА в Detroit, Mich., хай зголоситься листовно до: Mr. JOHN SWYSZCHUK, 24 East 25th St., Bayonne, N. J.

ХТО ЗНАЄ адресу п. СЕМЕНКІВ (правдоподібно в Baltimore) та д-ра прав ВАЩУКА, прошу в дуже важній справі подати сейчас до: ЯР. КАРПЯК, Springwood Farm, Chester Springs, Pa.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 7 ввечір. В неділі від 11 рано до 1 пополудні.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИПРОДАЖ
ЦЕЙ КУПОН ВАРТУЄ $3.02

14 K GOLD PLATED FILIGREE BALL PEN

Передше продавалося по $5.00

Викладане плитким 16 к. золотом перо і ланцушок на ключі. Виложене блискучими кришталями в люксусовому подарунковому пуделочку.

$1.98

Пише 3 роки без наповнювання.

Не посилайте грошей. Пішліть купон — заплатіть при доставі. Вдовілля гарантоване.

Прошу вислати мені негайно — одно перо за $1.98 — два пера за $2.98. Замовляючи два пера заощаджуєте $1.00.

Імя ______________

Адреса ______________

Посилайте до: VALWORTH CO., 84 E. 42 St., Brooklyn 3, N. Y.

УВАГА УКРАЇНКИ:
ЖІНКИ І ДІВЧАТА!

Sonya's Beauty Salon

під управою
КСЕНІ ПРОФІРКО Й СЕСТРИ

Жінки і Дівчата для придержання своєї краси відвідайте цих спеціялісток, котрі Вам готові все до скорої услуги. Адреса:

86 EAST 4th STREET
(bet. 1 & 2 Ave.)
New York 3, N. Y.
Phone GR. 7-8110.

EVergreen 3-4416—4450

Maple Coal & Coke Co.

antracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72 - 74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.

Українське підприємство
ФЕДЬКА КУДЛАК

НАЙНОВІШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ

Columbia

Вони Вас забавлять, розвеселять і пригадають давні веселі часи в старім краю. — Рекорди Гуменюка повинні бути в кожній українській хаті. Самі їх слухайте і хай Ваші діти привикають до української пісні. — Діти, купіть родичам понижчі рекорди, мама, або тато будуть веселі. — Замовляйте їх за числами:

27401	Стрийська Коломийка. — Гуменюка.
27400	Укр. Два Кроки. — Ой піду я шіхер віхер.
27399	Коломийка Повітова, (про всі повіти).
27397	Кавалер під вусом. — Вдовин Сон.
27396	Весільний барвінок. — Чорнобривка.
27384	Козак за Дунаєм. — Роза, танець.
27383	Весільний віват, часть І. і II.
23360	Зачепився ковбасою. — Ти мій короваю.
27320	Кавалок ґрунту. — Пісня наймита (комічна).
27318	Канадійська Коломийка. (Дві частини).
27351	Радехівська Коломийка. — Питається мати сина.
27248	Сумно Мені, Сумно. Прощають. — Т. Свистун.
27305	Фармерська Коломийка. — Бородата.
27304	Шлюб сироти. — Бідна наймичка.
27297	Надвірна Коломийка. — Камінецька.
27291	Вальц в горах Карпатах. — Перепелиця.
27264	Марш Галицької Армії. — Зелененький.
27257	Аркан. — Гуцульська Коломийка. Співає Т. Свистун.
27250	Пісня сироти, часть І. і II.
27306	Десять Параґрафів. Повоєнна Львовянка. Комічна.
27247	Весільні жарти. — Козак з Підволочиськ.
27242	Золочівська Коломийка. — Чом дуб не зелений?
27228	Багатське весілля, часть І. і II.
27219	Чотирнадцятий рочок смутний настав (пісня).
27218	Танець, полька, з Галичини. Томаса.
23197	Козак Завидія. — Метелиця.
27071	Чабан Гуцулка.— Гуменюка.
27050	Ой вишеньки черешеньки. — Від куточка.

Рекорди до танців Авраменка 27251-2-3-4-5-6.

ВСІ ПОВИЩІ РЕКОРДИ НАЙНОВІШОГО ВИПУСКУ

Надаються на всі комбінації, що сами мінають.

Одна рекорда 63 цнт. (Всі 25 рекордів за $15.00 й голки в додатку)

Хто бере більше як 10 рекордів, тому самі оплачуємо пересилку. Хто бере менше, присилайте 10 центів на кожну рекорду. За рекордами до танцю пишіть по катальоґ. Буваєте в Ню Йорку вступіть до Сурми, або зараз пишіть, щоб Ви мали рекорди на Свята.

13 ВЕСЕЛИХ РЕКОРДІВ Є. ЖУКОВСЬКОГО $8.00.

1. Забава в стодолі. 2. Ой не спиться, не лежиться. 3. Їзда на еропляні. 4. Як я добрався до Америки. 5. Кажуть люди. 6. На камінюю мармуровім. 7. Було тай нема. 8. Люлька-файка. 9. Зводини-Толока. 10. Презент з Европи. 11. Пристріт-Лобода. 12. Фальшиві сльози. 13. В день по весіллю.

РЕКОРДИ ДЛЯ КОНЦЕРТУ У СВОЇЙ ХАТІ

Альбом Рекордів (3) під управою проф. Завітневича $3.96 (Коляди). — Альбом Рекордів (3) Народні Пісні, Кобзарів $4.00. — Альбом Рекордів (3) Запорожець за Дунаєм $3.75. — Альбом Рекордів (10) Проф. А. Кошиця $11.60. — Альбом Рекордів (12) Хору Думки в Києві $9.00.

SURMA

11 E. 7th STREET (bet. 2 & 3 Ave's) NEW YORK 3, N. Y.

УВАГА! — НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ ПОВІТУ БІБРКА

—: влаштовує :—

Великий Осінній БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИСТОПАДА 1949

(SUNDAY, NOVEMBER 20, 1949)

В ШКІЛЬНІЙ АВДИТОРІЇ СВ. ЮРА

217-219 East 6th Street, New York, N. Y.

До танців приграватиме всіми люблена ОРХЕСТРА И. СНІГУРА.

Будуть смашні домашні перекуски і здорові напитки.

Початок забави в год. 6:30 ввечір.

Вступ вже з податком 75 цнт.

Дохід з балю призначений на допомогу нашим землякам, інвалідам і науковцям, так приходьте всі на цей баль, де не тільки що гарно і весело забавитесь, але також поможете благородному ділу.

За повне вдоволення ручить — Балевий Комітет.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ на 1950 рік

Чудові Краєвиди, Релігійні. Свята зазначені червоно, пости зазначені рибою.

● КАЛЄНДАРІ продаємо подрібно і гуртовно. Для шторників і організацій друкуємо на календарях їх фірму. Ціна одного календаря з пересилкою 30 ц. 12 календарів $3.00. 25 календарів $6.00. 50 календарів $10.00 100 календарів $18.00.

● РІЗДВЯНІ КАРТКИ „Христос Раждається", у формі книжечок з відповідними віршами. Ціна за дозин 60 ц. 50 карток $1.75. 100 карток $3.00 з пересилкою.

● СТЕМПОВАНА на канві подушка на канапу, дуже гарний взорець в кількох красках $1.00.

● КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ з найліпшого гірського зілля, на недомагання жолудка, печінки і нирок. Велика пачка коштує 50 ц.

● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство припоручають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50 ц.

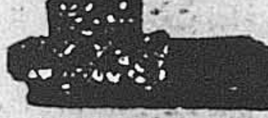
C. O. D. не висилаємо.

Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th ST., NEW YORK 3, N. Y.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

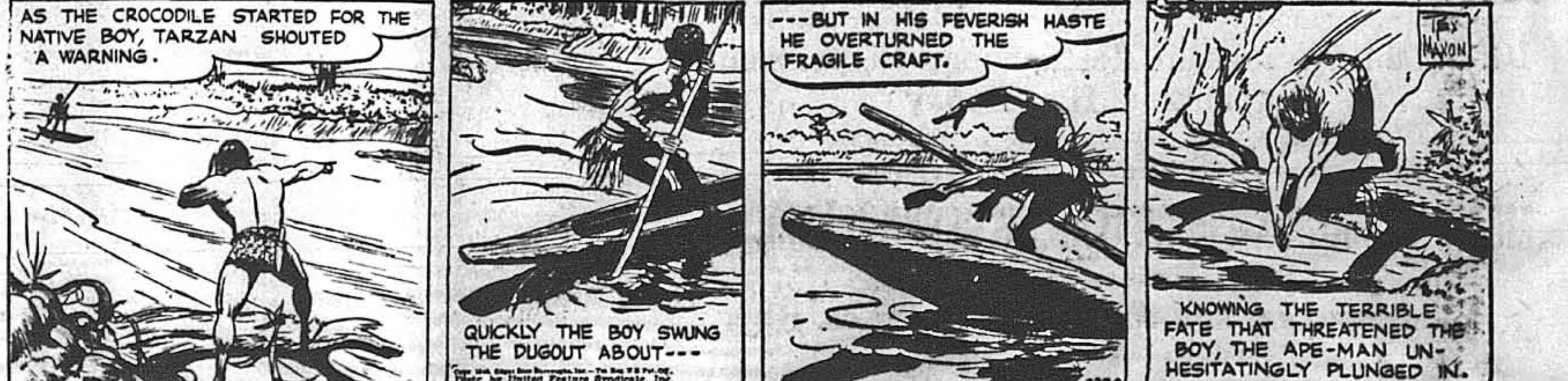

Занимається похоронами В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MElrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 2220. Загроза ріки.

Коли крокодиль пустився в сторону хлопця, Тарзан закликав на знак осторогу.

Хлопець нагло повернув судно...

...одначе в поспіху перевернув його.

Знаючи, яка небезпека грозила хлопцеві, малпочоловік кинувся без вагання в воду.